

Na podlagi petega odstavka 48. člena, tretjega odstavka 54. člena, desetega odstavka 61. člena, tretjega odstavka 62. člena, petega odstavka 68. člena, tretjega odstavka 70. člena, tretjega odstavka 96. člena in drugega odstavka 98. člena zakona o živiloreji (Uradni list RS, št. 18/02 in 110/02 – ZUreP-1 in 110/02-ZGO-1) izdaja minister za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano

P R A V I L N I K

o pogojih za odobritev vzrejališč čebeljih matic, testnih postaj in priznanje drugih organizacij v čebelarstvu ter o pogojih glede reje in prometa s čebeljim plemenskim materialom

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

(vsebina pravilnika)

Ta pravilnik ureja organizacijske, kadrovske in tehnične pogoje za odobritev organizacij iz 96. člena zakona o živiloreji (Uradni list RS, št. 18/02, 110/02 – ZUreP-1 in 110/02 – ZGO-1; v nadaljnjem besedilu: zakon), njihove naloge in postopek odobritve ter organizacijske, kadrovske in tehnične pogoje za priznanje drugih organizacij v čebelarstvu iz 98. člena zakona ter njihove naloge in postopek priznanja. Ta pravilnik ureja tudi natančnejše pogoje za rejo čebel in promet s čebeljim plemenskim materialom zaradi varovanja obstoja avtohtone kranjske čebele in njenih ekotipov na območju Republike Slovenije.

2. člen

(pomen izrazov)

Izrazi, uporabljeni v tem pravilniku, imajo naslednji pomen:

- 1. testna postaja v čebelarstvu (v nadaljnjem besedilu: testna postaja) je odobrena organizacija, ki izvaja preizkuse proizvodnih in drugih lastnosti čebel na območju ene ali več občin ali upravnih enot, upoštevajoč razmejitve območij glede na posamezni ekotip kranjske čebele;
- 2. matičarji so plemenske družine, iz katerih se odvzema čebelje ličinke oziroma zrele matičnike z namenom pridobivanja plemenskega materiala;
- 3. trotarji so plemenske čebelje družine, namenjene vzreji trotoev; praviloma so na plemenilnih postajah označeni z izvorno rodovniško številko skupne matere;
- 4. vzrejevalec čebeljih matic je fizična ali pravna oseba, ki se ukvarja z organizirano vzrejo matic z namenom oddaje vzrejenih matic v promet;
- 5. razmnoževanje čebeljih matic je postopek vzreje in oprasitve matic pri vzrejevalcu čebeljih matic ne glede na dajanje v promet;
- 6. čebelnjak je objekt za rejo čebel in je urejen prostor z naseljenimi čebeljimi panji. V smislu tega pravilnika je čebelnjak tudi geografsko zaokrožen kmetijski, gozdni ali urbani prostor, na katerem so postavljeni prosto stoječi čebelji panji. Čebelnjak so tudi postavljene premične prevozne enote z naseljenimi čebeljimi panji in postavljeni stalni objekti z naseljenimi čebeljimi panji;
- 7. ekotip je genetska prilagoditev čebel določenemu področju ali okolju.

II. ODOBRENE ORGANIZACIJE V ČEBELARSTVU

3. člen

(odobrene organizacije v čebelarstvu)

Odobreni organizaciji v čebelarstvu, urejeni s tem pravilnikom, sta testna postaja in vzrejališče čebeljih matic.

1. Testna postaja

4. člen

(pravno-organizacijska oblika)

- (1) Testna postaja izkaže pravno-organizacijsko obliko, ki ji omogoča nastopanje v pravnem prometu:
- z izpiskom iz sodnega registra, če je gospodarska družba, samostojni podjetnik posameznik, zadruga ali pravna oseba javnega prava;
 - z zakonom oziroma aktom o ustanovitvi pravne osebe javnega prava, kadar zakon ne določa, da se vpiše v sodni register;
 - z izpiskom iz uradnega registra ali evidence, v katero je vpisana, če je pravna oseba zasebnega prava;
 - z izpiskom iz vpisnika samostojnih podjetnikov posameznikov pri Davčni upravi Republike Slovenije, če je samostojni podjetnik posameznik.
- (2) Z izpiskom, z zakonom oziroma aktom o ustanovitvi iz prejšnjega odstavka testna postaja hkrati izkaže tudi, da lahko opravlja dejavnosti iz predpisa, ki ureja metode za merjenje in ocenjevanje proizvodnih in drugih lastnosti ter metode za napovedovanje genetskih vrednosti za plemensko kranjsko čebelo.

5. člen

(pogoji za odobritev testne postaje)

Testna postaja mora za odobritev izpolnjevati zlasti naslednje pogoje:

- da razpolaga z najmanj 300 čebeljimi družinami na zaokroženem teritorialnem območju ene ali več občin;
- da ima v lasti ali da na podlagi pogodbe s čebelarji zagotovi potrebno število čebelnjakov, kjer se izvajajo preizkusi proizvodnih in drugih lastnosti čebeljih družin, oziroma določenega ekotipa čebel;
- da ima zakonitega zastopnika testne postaje;
- da izpolnjuje tehnične pogoje za rejo čebel;
- da izpolnjuje tehnične pogoje za izvajanje posameznih preizkusov, potrebnih za selekcijo čebel;
- da ima urejen pašni red in kataster čebelje paše, s katerim zagotavlja kontroliran izvor trotoev v glavnem času prahe čebeljih matic, to je od 1. maja do 30. junija;
- da zagotavlja primerljive pogoje za vse čebelje družine v preizkusu;

- da ima merilno in laboratorijsko opremo, ki je potrebna za izvajanje preizkusov;
- da izvaja sprotne pošiljanje podatkov v času izvajanja preizkusa priznani rejski organizaciji, za katero opravlja preizkus čebeljih družin oziroma določenega ekotipa čebel;
- da zagotavlja arhiviranje podatkov za obdobje najmanj petih let po zaključku vsakega posameznega testiranja;
- da ima usposobljenega strokovnega vodjo testne postaje, ki izpolnjuje pogoje iz prvega odstavka 101. člena zakona ali pa ima strokovni naziv mojster čebelarstva.

6. člen

(vloga za odobritev testne postaje)

- (1) Za odobritev testne postaje je treba ministrstvu, pristojnemu za živilorejo (v nadaljnjem besedilu: ministrstvo) , predložiti vlogo, ki vsebuje:
- ime, sedež in pravno-organizacijsko obliko organizacije;
 - območje delovanja z navedbo občin ali upravnih enot;
 - registrske oznake čebelnjakov, kjer se izvajajo testiranja;
 - seznam odobrenih vzrejalšč čebeljih matic, ki pogodbeno sodelujejo s testno postajo;
 - osebno ime in naslov zakonitega zastopnika organizacije in strokovnega vodje testne postaje;
 - najmanjše in največje število čebeljih družin, vključenih v posamezna testiranja;
 - navedbo merilne in laboratorijske opreme, ki je na testni postaji na voljo za izvajanje testiranja;
 - opis pošiljanja podatkov priznani rejski organizaciji v času izvajanja testiranja;
 - opis načina zagotavljanja veterinarskih ukrepov in preventivnega zdravstvenega varstva čebel v testni postaji;
 - dokazilo o usposobljenosti strokovnega vodje testne postaje za izvajanje preizkusov z navedbo strokovnih referenc;
 - poimenski seznam vseh zaposlenih na testni postaji, z opisom delovnih mest in specifikacijo strokovne izobrazbe;
 - strokovno mnenje Kmetijskega inštituta Slovenije o izpolnjevanju pogojev za odobritev testne postaje iz prejšnjega člena ter o ustreznosti dokumentov in prilog iz tega člena.
- (2) Če vlogo za odobritev testne postaje vložijo Kmetijski inštitut, poda strokovno mnenje o izpolnjevanju pogojev komisija, ki jo v postopku odobritve imenuje minister, pristojen za živilorejo (v nadaljnjem besedilu: minister).

7. člen

(vpis testne postaje v register)

Pri vpisu testne postaje v register se navedejo zlasti naslednji podatki:

- področje in območje delovanja;
- ime in sedež testne postaje;
- število čebelnjakov, vključenih v delo testne postaje;
- število čebeljih družin, vključenih v izvajanje testiranja;
- številka in datum odločbe o odobritvi testne postaje;
- obdobje veljavnosti odobritve.

2. Odobreno vzrejalšče čebeljih matic

8. člen

(pogoji za odobritev vzrejalšč čebeljih matic)

- (1) Odobrena vzrejalšča čebeljih matic se glede na to, kateri tip matic vzrejajo, delijo na vzrejalšča rodovniških in na vzrejalšča gospodarskih matic.
- (2) Vzrejalšče čebeljih matic mora poleg pogojev, ki jih določa zakon za odobritev in delovanje, izpolnjevati tudi naslednje pogoje:
- da ima na razpolago najmanj dva čebelnjaka, na dveh ločenih stojiščih, vsako z najmanj 20 čebeljimi družinami, skupaj 40 čebeljih družin, stojišči morata biti med seboj oddaljeni najmanj 3 km. Stojišča se razdelijo na najmanj eno vzrejno in eno selekcijsko;
 - da so zagotovljeni veterinarski ukrepi in preventivno zdravstveno varstvo čebel;
 - da ima ustrezne objekte in prostore za vzrejo čebeljih matic v skladu z dobro čebelarstvo prakso;
 - da ima potrebno opremo, ki zagotavlja vzrejo najmanj 300 matic na leto v skladu z rejskim programom;
 - da vse čebelje družine po morfoloških in etoloških lastnostih ustrezajo pogojem za vpis v izvorno rodovniško knjigo;
 - da so okrog vzrejnega stojišča za vzrejo rodovniških matic v krogu s polmerom 6000m v drugih čebelnjakih nameščene samo avtohtone kranjske čebele;
 - da so okrog vzrejnega stojišča za vzrejo gospodarskih matic v krogu s polmerom 3000 m v drugih čebelnjakih nameščene samo avtohtone kranjske čebele;
 - da ima čebelar vzrejevalec matic najmanj poklicno kvalifikacijo čebelar/čebelarica ali da je čebelar vzrejevalec matic vzrejal matice na odobrenem vzrejalšču matic najmanj 10 let pred oddajo vloge za odobritev.
- (3) Ne glede na določbe šeste in sedme alineje prejšnjega odstavka, je lahko razdalja krajša v primeru za čebele neprehodnih naravnih ovir, v skladu s prvim odstavkom 24. člena tega pravilnika.
- (4) Čebelar vzrejevalec se mora tudi dodatno strokovno usposabljanje in pridobivati specializirana znanja s področja vzreje čebeljih matic v skladu s potrjenim rejskim programom.

9. člen

(objekti in prostori)

- (1) Objekti na vzrejalšču čebeljih matic morajo biti zgrajeni oziroma razporejeni tako, da je vzrejevalcu matic omogočen redni pregled čebeljih družin in izvajanje tekočih strokovnih opravil. Za zaščito pred piki čebel ter za druge potrebe prve pomoči morata biti zaščitna obleka in omarica prve pomoči nameščeni na vidnem in dostopnem mestu.

(2) Čebelnjaki, kjer se vzreja matice, morajo biti zračni in primerno osvetljeni ter urejeni v skladu z dobro čebelarско prakso. Prostor za prenos ličink iz satov v matične lončke mora biti primerno osvetljen z možnostjo regulacije temperature in vlage.

10. člen

(naloge odobrenega vzrejališča čebeljih matic)

Naloge odobrenega vzrejališča čebeljih matic so zlasti:

- vzreja čebeljih matic v skladu z rejskim programom za kranjsko čebelo;
- pridobivanje semena trotoev;
- izvajanje prometa s čebeljim plemenskim materialom v skladu z zakonom, tem pravilnikom in rejskim programom za kranjsko čebelo;
- preprečevanje parjenja v sorodstvu in v povezavi s tem ugotavljanje pojava presledkaste zalege kot posledice parjenja v sorodstvu;
- posredovanje podatkov organizacijam v živinoreji iz 84. člena zakona na predpisan način.

11. člen

(evidenca, dokumentacija in poročanje, preverjanje)

(1) Vzrejevalec čebeljih matic (v nadaljnjem besedilu: vzrejevalec) mora natančno izpolniti zootehniški dokument Knjiga obvezne evidence podatkov na odobrenih vzrejališčih čebeljih matic za vpis v izvorno rodovniško knjigo za plemenske kranjske čebele(v nadaljnjem besedilu: evidenca matic), ki je kot priloga sestavni del tega pravilnika.

(2) Evidenca matic se vodi v originalu in dveh kopijah. Original zadrži vzrejevalec matic za svoj arhiv. Eno kopijo priloži maticam neposredno pred oddajo v promet, drugo pa posreduje priznani rejski organizaciji v čebelarstvu najpozneje do 30. oktobra v tekočem letu. Ne glede na število matic, ki so dane v promet, se za vsakega kupca oziroma pošiljko posebej izda zootehniški dokument iz prejšnjega odstavka.

(3) Pristojna priznana rejska organizacija založi in izda zootehniški dokument evidenca matic iz priloge tega pravilnika ter vodi evidenco o izdanih in uporabljenih zootehniških dokumentih.

(4) Priznana rejska organizacija je dolžna posredovati podatke iz priloge odobreni testni postaji za vzrejališča čebeljih matic z njenega območja delovanja do 30. novembra v tekočem letu.

(5) Do 30. aprila tekočega leta morata delovanje vzrejališča čebeljih matic skupaj strokovno pregledati priznana rejska organizacija in testna postaja v sodelovanju z drugimi priznanimi organizacijami in testno postajo, če je vzrejališče vključeno v delovanje testne postaje. Pri pregledu se ugotovi:

- če so izpolnjeni pogoji, določeni z 8. členom tega pravilnika;
- če vzrejevalec redno vodi Evidenco matic plemenske kranjske čebele iz Republike Slovenije;
- če ima vzrejevalec izbrane matičarje in trotarje za potrebe vzreje v tekočem letu;
- če je zdravstveno stanje čebel v vzrejališču v tekočem letu ustrezno.

(6) Priznana rejska organizacija pripravi poročilo o rezultatih pregleda iz prejšnjega odstavka in ga posreduje na ministrstvo do 30. maja tekočega leta.

(7) Kadar je izdana posameznemu vzrejališču odločba o prepovedi prometa s čebeljimi maticami in drugim plemenskim materialom, opravita rejska organizacija in testna postaja pregled vzrejališč v skladu s petim odstavkom tega člena tudi po 30. aprilu tekočega leta. Poročilo iz prejšnjega odstavka posreduje priznana rejska organizacija na ministrstvo v roku 30 dni od opravljenega pregleda.

12. člen

(postopek)

(1) Vzrejevalec, ki je lastnik, imetnik oziroma zakupnik vzrejališča čebeljih matic, vloží vlogo za odobritev vzrejališča čebeljih matic na ministrstvo.

(2) Po preveritvi pogojev izda ministrstvo odločbo o odobritvi vzrejališča čebeljih matic za obdobje petih let.

(3) En izvod odločbe vroči ministrstvo vlagatelju, en izvod pristojni območni enoti Veterinarske uprave Republike Slovenije, en izvod priznani rejski organizaciji v čebelarstvu, s katero ima vzrejališče čebeljih matic sklenjeno pogodbo, en izvod zadrži ministrstvo.

(4) Na podlagi poročila iz šestega odstavka prejšnjega člena izda ministrstvo vzrejališču čebeljih matic, ki v tekočem letu ne izpolnjujejo vseh pogojev, odločbo o prepovedi prometa s čebeljimi maticami in drugim plemenskim materialom do odprave ugotovljenih pomanjkljivosti in nepravilnosti.

13. člen

(vloga za odobritev vzrejališča čebeljih matic)

(1) Za odobritev vzrejališča čebeljih matic je treba na ministrstvo vložiti vlogo, ki vsebuje naslednje podatke:

- naslov vzrejališča čebeljih matic;
- ime in priimek vzrejevalca;
- navedbo registrske oznake čebelnjakov namenjenih vzreji matic;
- pisno izjavo organizacije v živinoreji iz 86 ali 98. člena zakona, da so na vzrejališču čebeljih matic izključno matice avtohtone kranjske čebele;
- skico tlorisa objekta ali več objektov, kjer se bodo vzrejale in prašile čebelje matice;
- predvideno število vzrejenih matic z navedbo tipa: rodovniške ali gospodarske matice;
- opis načina zagotavljanja veterinarskih ukrepov in preventivnega zdravstvenega varstva čebel v vzrejališču čebeljih matic;
- kopijo veljavne pogodbe, ki ureja dobavo predpisanih obrazcev in poročanje o vzrejenih maticah, sklenjene z organizacijo v živinoreji iz 86. člena zakona najmanj za obdobje odobritve vzrejališča čebeljih matic;
- dokazilo o usposobljenosti iz osme alineje prvega odstavka 8. člena tega pravilnika;
- strokovno mnenje organizacije v živinoreji iz 86. ali 98. člena zakona o izpolnjevanju pogojev iz 8. člena tega pravilnika ter o ustreznosti objektov in prostorov v skladu z 9. členom tega pravilnika, ki ne sme biti starejše od šestih mesecev.

(2) Ne glede na določbe devete alineje prejšnjega odstavka dokazila o usposobljenosti niso dolžni predložiti vzrejevalci, ki so v skladu s predpisi, vzrejali matice na odobrenem vzrejališču matic najmanj 10 let pred oddajo vloge za odobritev, kar pisno potrdi organizacija v živinoreji iz 86. ali 98. člena zakona ob izdaji strokovnega mnenja iz desete alineje prejšnjega odstavka.

14. člen

(vpis vzrejališča čebeljih matic v register)

Pri vpisu vzrejališča čebeljih matic v register se navedejo zlasti naslednji podatki:

- ime in priimek nosilca vzrejališča čebeljih matic;
- naslov vzrejališča čebeljih matic;
- registrska oznaka čebelnjakov vključenih v vzrejo matic;
- tip matic, za katerega je vzrejališče odobreno;
- obdobje odobritve vzrejališča;
- številka in datum odločbe o odobritvi vzrejališča čebeljih matic.

III. DRUGE PRIZNANE ORGANIZACIJE NA PODROČJU ČEBELARSTVA

15. člen

(pravno-organizacijska oblika)

(1) Druga organizacija v čebelarstvu izkaže pravno-organizacijsko obliko, ki ji omogoča nastopanje v pravnem prometu:

- z izpiskom iz sodnega registra, če je gospodarska družba, samostojni podjetnik posameznik, zadruga ali pravna oseba javnega prava;
- z zakonom oziroma aktom o ustanovitvi pravne osebe javnega prava, kadar zakon ne določa, da se vpiše v sodni register;
- z izpiskom iz uradnega registra ali evidence, v katero je vpisana, če je pravna oseba zasebnega prava;
- z izpiskom iz vpisnika samostojnih podjetnikov posameznikov pri Davčni upravi Republike Slovenije, če je samostojni podjetnik posameznik.

(2) Z izpiskom, z zakonom oziroma aktom o ustanovitvi iz prejšnjega odstavka druga organizacija v čebelarstvu hkrati izkaže tudi, da lahko opravlja dejavnosti iz prvega odstavka 98. člena zakona.

16. člen

(naloge druge priznane organizacije v čebelarstvu)

Druga priznana organizacija v čebelarstvu v skladu z 98. členom zakona izvaja posamezne naloge potrjenega rejskega programa na celotnem območju Republike Slovenije. Te naloge so zlasti:

- izvajanje odbire čebel oziroma izdajanje strokovnega mnenja o izboru matičarjev in trotarjev v tekočem letu na vzrejališčih čebeljih matic;
- izvajanje molekularnih genetskih testov čebel;
- izvajanje analiz morfoloških lastnosti čebel;
- meritve proizvodnih lastnosti;
- vodenje preizkusov v pogojih reje;
- laboratorijski preizkusi;
- vodenje podatkovnih zbirk;
- spremljanje proizvodnosti čebeljih družin;
- vrednotenje genetskih vrednosti;
- obdelava podatkov in interpretacija rezultatov;
- razvoj in vzdrževanje enotnega informacijskega sistema v čebelarstvu;
- razvoj preizkusov in metod za izvajanje rejskega progama;
- izdajanje predpisanih zootehniških dokumentov;
- organizacija in vodenje izdelave pašnega katastra;
- vodenje dela opazovalno napovedovalne službe medenja;
- koordinacija dela pri pripravi pašnih redov v čebelarstvu;
- izvajanje drugih nalog za potrebe rejskega programa, ki izhajajo iz zakona, na celotnem območju Republike Slovenije.

17. člen

(pogoji za priznanje druge priznane organizacije)

(1) Druga priznana organizacija iz prejšnjega člena mora za priznanje v skladu z 98. členom zakona glede na naloge, za katere organizacija poda vlogo za priznanje, imeti zlasti:

- ustrezen prostor oziroma potrebne laboratorije z ustrezno merilno opremo;
- strojno in programsko opremo za napovedovanje genetske vrednosti;
- strojno in programsko opremo za vodenje informacijskih sistemov v čebelarstvu;
- ustrezno opremo za izvajanje drugih posameznih nalog;
- opremo, ki omogoča primerno hitro in zanesljivo komunikacijo z organizacijami v živinoreji, ki izvajajo rejske programe oziroma vodijo zbirke podatkov;
- ustrezno usposobljen kader v skladu s 101. členom zakona za izvajanje posameznih nalog iz prejšnjega člena.

(2) Strokovni vodja druge priznane organizacije iz prejšnjega člena oziroma odgovorna oseba mora izpolnjevati pogoje iz 101. člena zakona in mora imeti:

- univerzitetno izobrazbo s področja kmetijstva – smer zootehnika ali druge ustrezne smeri, ali drugega ustreznega področja (npr. biologija, veterina);
- dokazila o opravljenem dodatnem izobraževanju s področja priznanja in najmanj deset let delovnih izkušenj s področja priznanja;
- znanje najmanj enega tujega jezika;
- objavljena strokovna ali znanstvena dela s področja priznanja;
- organizacijske sposobnosti pri raziskovalnem in rutinskem delu;
- najmanj eno strokovno priporočilo.

(3) Vloga za priznanje organizacije iz prejšnjega člena mora poleg dokazil o izpolnjevanju pogojev iz prvega odstavka tega člena vsebovati še:

- ime, sedež in pravno organizacijsko obliko organizacije;
- popis prostorov;
- ime in priimek strokovnega vodje organizacije oziroma odgovorne osebe z dokazili o izpolnjevanju pogojev iz prejšnjega odstavka;
- opis področja delovanja s seznamom nalog, za katere organizacija v vlogi prosi za priznanje;
- krajši opis nalog iz prejšnje alinee;
- opis delovnih mest z zahtevano izobrazbo;
- poimenski seznam vseh zaposlenih s področja priznanja s specifikacijo strokovne izobrazbe in tehničnega znanja, izpopolnjevanja in izkušenj s področja priznanja ter dokazili o izpolnjevanju pogojev iz 101. člena zakona;
- dokazilo o zaposlitvi oseb iz prejšnje alinee.

18. člen

(vpis druge priznane organizacije v evidence)

Za druge priznane organizacije iz 16. člena tega pravilnika se pri vpisu v evidence drugih priznanih organizacij pri ministrstvu vpišejo najmanj naslednji podatki:

- ime in sedež organizacije;
- številka in datum odločbe o priznanju druge organizacije;
- področje in območje delovanja;
- obdobje veljavnosti priznanja.

19. člen

(nadzor)

Kmetijska inšpekcija izvaja nadzor nad delovanjem testnih postaj in odobrenih vzrejališč matic in drugih priznanih organizacij najmanj dvakrat v obdobju petih let.

IV. REJA IN PROMET S ČEBELJIM PLEMENSKIM MATERIALOM

20. člen

(promet)

(1) V Republiki Sloveniji so lahko v reji in prometu le matice kranjske čebele, vzrejene in oprasene na območju Republike Slovenije.

(2) Če je med začasnim prevozom čebel na pašo izven območja Republike Slovenije prišlo do oprasitve matic s troti kranjske čebele, je čebele dovoljeno pripeljati nazaj na območje Republike Slovenije pod pogojem, da se po vrnitvi namestijo več kot 6 km stran od priznanih vzrejališč čebeljih matic.

(3) Če je med začasnim prevozom čebel na pašo izven območja Republike Slovenije prišlo do oprasitve matic s troti, ki ne izvirajo iz kranjske čebele, ni dovoljeno pripeljati čebele nazaj na območje Republike Slovenije brez pisnega soglasja strokovnega vodje priznane rejske organizacije, ki ne sme biti starejše od štirinajst dni. Izdaja tega soglasja se določi z rejskim programom.

21. člen

(čebelji plemenski material)

Čebelji plemenski material so matice, vzrejene in oprasene na odobrenih vzrejališčih čebeljih matic v skladu s potrjenim rejskim programom. Ravno tako je čebelji plemenski material tudi seme čebeljih trotov, če imajo troti znano poreklo in izhajajo iz priznanih vzrejališč čebeljih matic. Čebelji plemenski material so tudi čebelje matice drugega izvora avtohtone kranjske čebele pod pogojem, da imajo njene neposredne potomke čebele delavke opravljeno analizo morfoloških pasemskih lastnosti in opravljeno molekularno genetsko analizo v skladu s potrjenim rejskim programom.

22. člen

(kategorije vzrejenih matic)

(1) Vse matice v registriranih vzrejališčih rodovniških matic morajo biti vpisane v izvorno rodovniško knjigo. Isto velja za vse matice, ki so dane v promet iz teh vzrejališč. Na mestu prahe (oploditve) matic mora biti zagotovljena prostorska osamitev od drugih čebel v razdalji najmanj 6 km, izjemoma bližje, kadar so vmes za čebele neprenehne naravne ovire.

(2) V registriranem vzrejališču gospodarskih čebeljih matic morajo biti vse plemenske matice, ki so namenjene odvzemu vzrejnega gradiva, vpisane v izvorno rodovniško knjigo. Vzrejene in oprasene matice se vpišejo v izvorno rodovniško knjigo če to predvideva potrjeni rejski program.

Ne glede na določbo prvega odstavka tega člena prostorska osamitev ni potrebna, kadar je zagotovljen zanesljiv izvor semena trotov in se pridobiva matice z umetnim osemenjevanjem.

23. člen

(označitev matic v prometu)

(1) Čebelje matice v prometu morajo biti označene z oštevilčeno ploščico v barvi, značilni za njihovo rojstno leto:

- s končnico na 1 ali 6 – bela;
- s končnico na 2 ali 7 – rumena;
- s končnico na 3 ali 8 – rdeča;

- s končnico na 4 ali 9 – zelena;
- s končnico na 5 ali 0 – modra.

(2) Ne glede na določbe iz prejšnjega odstavka, so lahko gospodarske matice označene samo z ustrezno ploščico v barvi, značilni za njihovo rojstno leto v skladu z rejskim programom.

(3) Na kletki z matico mora biti čitljivo napisana številka oštevilčene ploščice iz prvega odstavka tega člena.

(4) Vsaki pošiljki čebeljih matic v prometu mora biti dodana prva kopija evidence matic v skladu z določili 11. člena tega pravilnika.

24. člen

(promet v bližini vzrejališča)

V krogu s polmerom 6000 m okrog vzrejališč rodovniških čebeljih matic oziroma 3000 m v krogu okrog vzrejališča gospodarskih matic velja omejitev prometa s čebelami in prevoza čebel na pašo ter na prezimitev na način, predviden s potrjenim rejskim programom. Razdalja je lahko krajša v primeru naravnih, za čebele neprehodnih ovir. Izjema mora biti evidentirana v potrjenem rejskem programu.

V. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

25. člen

(prehodne določbe)

(1) Izvajalci strokovnih nalog iz 122. člena zakona, ki na dan uveljavitve tega pravilnika opravljajo naloge javne službe v živinoreji, opravljajo te naloge na dosednji način do 31. decembra 2003.

(2) Vzrejališča čebeljih matic so dolžna uskladiti delovanje s tem pravilnikom do 31. decembra 2004. Do odobritve vzrejališč po tem pravilniku poteka odobravanje vzrejališč najpozneje do konca leta 2004 na način, določen z Skupnim temeljnim rejskim programom za čebelarstvo za leto 2003.

(3) Ne glede na določbe iz prejšnjega odstavka morajo vsa vzrejališča čebeljih matic, ki so bila odobrena v letu 2004 na način iz prejšnjega odstavka, uskladiti svoje delovanje v skladu s tem pravilnikom do 31. decembra 2004.

(4) Do uveljavitve predpisa, ki ureja obvezne vsebine in najmanjši obseg strokovnega izpopolnjevanja ter postopke in načine preizkusov in preverjanja znanja, iz 101. člena zakona se šteje, da so fizične osebe, ki izvajajo strokovne naloge iz prvega odstavka 101. člena zakona, ustrezno usposobljene, če so opravljale te naloge najmanj dve leti pred uveljavitvijo tega pravilnika. Prav tako se šteje, da so fizične osebe, ki izvajajo strokovne naloge iz drugega odstavka 101. člena zakona, ustrezno usposobljene, če so opravljale te naloge najmanj tri leta pred uveljavitvijo tega pravilnika.

(5) Ne glede na določbe devete alineje prvega odstavka 13. člena tega pravilnika vzrejevalci niso dolžni priložiti vlogi vloženi v letu 2004, za odobritev vzrejališča, dokazila o usposobljenosti, če so najmanj tri leta pred uveljavitvijo tega pravilnika neprekinjeno vzrejali matice na odobrenem vzrejališču matic, vendar se morajo ustrezno strokovno usposobiti za poklic čebelar/čebelarica in zaključiti dodatno specializacijo po četrtem odstavku 8. člena tega pravilnika najpozneje v roku treh let po potrditvi rejskega programa za kranjsko čebelo.

26. člen

(prenehanje uporabe)

Z dnem uveljavitve tega pravilnika preneha veljati pravilnik o pogojih za vzrejo in promet čebeljih matic ter za organiziranje plemenišč (Uradni list SRS, št. 21/81 in Uradni list RS, št. 18/02).

27. člen

(končna določba)

Ta pravilnik začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 321-07-27/2003

Ljubljana, dne 10. decembra 2003.

EVA 2003-2311-0093

mag. Franci But I. r.
Minister
za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano

[Priloga: Knjiga obvezne evidence podatkov na odobrenih vzrejališčih čebeljih matic za vpis v izvorno rodovniško knjigo za plemenske kranjske čebele](#)